

Skolministeriet - Från Barnombudsman till skolmyndighetschef

Ljud: Anställd: Ska vi se, 0,02 och 0,05. 0,05 det är ju med blindhet egentligen, 0,02 är lite mer light.

Fredrik Malmberg (Fredrik): Precis, jag kan ju ta min egna glasögon, så blir jag ganska

Anställd: ...Ja, det måste du göra.

Fredrik: Jag ser ganska dåligt utan dem också.

Anna-Maria Höglund, reporter (A-M): Fredrik Malmberg är nytillträdd generaldirektör på Specialpedagogiska skolmyndigheten

Fredrik: Det här är i alla fall...det är ju inte blindhet, det kan det inte vara.

Anställd: Nej, men synnedsättning

A-M: Det är den största men kanske minst kända skolmyndigheten

Fredrik: ...i lokalerna liksom, Nej, Det gå ju inte att göra med de här, men man ser ju ändå så att man röra sig

A-M: Glasögonen Fredrik Malmberg provar har en optik som gör att man kan uppleva olika grader av synnedsättning. De använder rådgivarna på myndigheten när de utbildar lärare som behöver förstå hur man kan skapa en lärmiljö som är så bra som möjligt för en synskadad elev.

Fredrik: Ja, men det känns frustrerande faktiskt för man håller ju i något, man tänker att man borde kunna läsa men det går bara inte att göra. Så det är ju frustrerande.

A-M: Myndighetens uppdrag spänner från att ge råd och stöd som gäller en enskild elev till generella frågor om specialpedagogik och förmedlande av statsbidrag. Den driver också åtta specialskolor bland annat för elever som är döva eller har hörselnedsättningar och elever med grav språkstörning. Fredrik malmberg har varit på sin post sen i juli. Närmast innan var han Barnombudsman. Han säger att han har hamnat rätt.

Skolministeriet möter Fredrik Malmberg. Vi undrar vem han är, vad han vill, hur han ser på kritiken han riktat mot svenska skolor under sin tid som Barnombudsman idag när myndigheten han leder har ansvar för många av de frågorna.

Fredrik: Jag är 50 år, har två barn, gift och har tidigare jobbat som Barnombudsman, har jobbat för Rädda barnen, i Asien, Afrika, och i Sverige, stort engagemang för barns rättigheter

A-M: Du har en examen i internationell ekonomi med fransk inriktning. Varför blev det frågor som handlar om barn?

Fredrik: Man kan väl snarare fråga sig varför jag valde att läsa internationell ekonomi, för att jag är mycket mer intresserad och har alltid varit det av de här frågorna som jag nu jobbar med sen lång tid tillbaka.

A-M: Varför blev det ekonomi då?

Fredrik: Ja, två skäl: Det ena var det här var en de få utbildningarna på den tiden som gjorde att man kunde få plugga utomlands, och det ville jag göra. Jag ville läsa i Frankrike då. Det andra var att jag hade den här naiva idén att jag är så intresserad av sociala frågor så att det läser jag ändå in själv, men ekonomi tycker jag är tråkigt så det är bra att jag pluggar för då blir jag ju bredare och lite mer allmänbildad. Det är ju en fantastisk bra teori men det är inte så kul att genomföra.

A-M Du har varit ordförande i Folkpartiets ungdomsförbund, som det hette då. Är du fortfarande politiskt aktiv?

Fredrik: Nej, politiskt intresserad är jag ju förstås, men politiskt aktiv är jag inte sedan jag en gång i tiden började på Rädda barnen. Det är ju längesen nu.

A-M: Hur låter din beskrivning av specialpedagogiska skolmyndigheten?

Fredrik: Ja, målet för myndigheten, det uppdrag vi har det är att barn och unga vuxna, oavsett funktionsförmåga ska nå målen för sin utbildning. Det är ju uppdraget och vad gör vi då för det? Jo, då är ju vi en stödjande myndighet. Alltså Skolverket är ju en normerande myndighet som berättar hur regler ska tolkas egentligen. Skolinspektionen är en myndighet som granskar och följer upp, om vi generaliserar lite och förenklar, och vårt uppdrag är lite förenklat då att stödja, att finnas där som ett stöd. Hands-on när det gäller vissa grupper, barn och unga med specifika funktionsnedsättningar, men också brett gentemot skolvärlden, att kunna hjälpa till med verktyg för hur skapar man en tillgänglig lärmiljö. Men också, med låg tröskel in, att man ska kunna ringa hit och fråga en rådgivare, som pedagog exempelvis, för att få råd och stöd: Vad gör vi nu? Och så har vi läromedel, det finns mycket att prata om här, läromedel - 8000 titlar faktiskt. Man har ett fantastiskt viktigt uppdrag. Men kanske ibland att den här verksamheten inte är så synlig som den borde vara.

A-M: Du har kallat den Sveriges största skolmyndighet...

Fredrik: Ja, det är inte viktigt, men om man räknar antalet anställda så är det faktiskt så. Och det beror förstås på att vi också driver egna skolor, att vi har statliga skolor, det gör ju att det blir ganska många anställda.

A-M: Men att den inte är så känd då, som du säger också, vad ska man skylla det på?

Fredrik: Nej men jag tror så här: hellre kommer jag ju som generaldirektör till en myndighet som gör bra saker, som får bra kvitto på det man gör, men råkar vara okänd eller inte tillräckligt känd då, än en myndighet som är väldigt känd och gör dåliga saker. Men jag tror ändå att det är viktigt att vi blir mer synliga och det jobbade man ju på innan jag kom hit också, i skolans värld. Det är klart att det är viktigt att pedagoger, inte bara specialpedagoger utan alla pedagoger, känner till att den här myndigheten finns för här finns ju mängder med verktyg, läromedel, det finns saker man har nytta av, och det måste man förstås känna till annars kan man ju inte ta till sig det.

A-M: Hur ska du få bukt med det nu då?

Fredrik: Ja, nej men jag tänker att dels jobbar man ju nu med att sänka tröskeln hit, och då har man börjat med det här med att fråga rådgivare - det ska vara ganska enkelt, man måste inte ha någon krånglig väg in, det ska vara lätt att hitta hit. Man gör sig känd mer i de kontexter, sociala medier och annat, där pedagoger också finns och hittar information. Sedan handlar det nog om att vi också behöver bli bättre på att beskriva hur verkligheten ser ut för de barn och unga vuxna som vi finns till för. Därför att kan vi beskriva de utmaningar vi ser, vi kan ju mycket om det men vi jobbar väldigt mycket med våra verktyg och rådgivning ja det är ju vårt huvuduppdrag, men jag tror också att vi

faktiskt ibland måste beskriva: så här ser det ut. Utifrån det berätta att utifrån den bakgrunden så gör vi de här sakerna som vi gör, men också uppmärksamma våra uppdragsgivare, Regeringen då, på att det här är vår analys av situationen, det här är det vi kan göra och det här är det kanske andra borde ta vid och göra. Jag tror att där finns en förbättringspotential för oss: att beskriva verkligheten.

A-M: Varför ska vi ha en särskild myndighet för de här frågorna?

Fredrik: Det är svårt att tänka sig att de barn som har funktionsnedsättningar, en del små grupper med ganska svåra funktionsnedsättningar, skulle få det stöd de behöver om man inte har en samlad expertis som kan tillhandahålla det, och det har ju vi här. Så att jag tycker att det är ett viktigt skäl i sig. Verksamheten får ju tala för sig själv helt enkelt då. Och sedan den omfattande rådgivningen som vi har, det behöver finnas.

A-M: Ett rättesnöre i svensk skolpolitik det är ju inkluderingstanken, är det inte att gå emot den då när man har en särskild myndighet för de här särskilda frågorna?

Fredrik: Det tycker jag inte alls. För mig handlar inkludering om att varje barn, ung eller vuxen person som, i det här fallet då, ska lära sig saker, att det sker på deras villkor så att det blir så bra som möjligt för dem, att man kan ta till sig det hela. Och då är det förstås viktigt att skolan inte lägger hinder, att miljön är tillgänglig. Det är inte skolan som ska välja bort ett barn, men däremot kan ju ett barn själv, även om miljön är tillgänglig, och vårdnadshavaren, känner att nej men för mig så skulle det passa bättre att vara i en miljö där exempelvis alla barn pratar med varandra på teckenspråk, där teckenspråk... ja det finns sådan miljö. Och då kan man välja att vara i en specialskola exempelvis där det här finns. Men det ska inte vara skolan som har valt bort barn utan barn som väljer till någonting.

Ljud: ...vi föräldrar får sitta hemma och göra skolarbetet med våra barn för att de inte får det stöd som de behöver i skolan! Det är så många barn som behöver personliga assistenter i skolan...

A-M: I ett program som Skolministeriet sände hösten 2015 berättade barn och föräldrar om hur brist på särskilt stöd påverkade dem. Vi var bland annat med på en demonstration i Göteborg där arga och frustrerade elever och föräldrar mötte stadsdelspolitiker. Så här lät det då.

Ljud: ...det står i Skollagen! Läs paragraferna! ...

A-M: En av de som demonstrerade var Lotta. Hon berättade att hon inte nådde upp till målen i matte och engelska, och att hon var orolig för att bli av med sina speciallärare.

Lotta (elev): ...jag träffar mina speciallärare, alltså i matte så träffar jag dem två gånger, eller en, och sen i engelska tre gånger, i veckan. Och jag är rädd att de, när jag börjar i sjuan, att jag inte får ha några, för att de har dragit ned det. Ibland har jag fått sån ångest att ibland har jag inte kunnat gå till skolan för att jag har mått så dåligt, för att jag inte får hjälp i skolan. Men jag försöker verkligen göra det så bra som jag kan göra det, och det är skitjobbigt.

Fredrik: Ja men det är ju en stark berättelse, som vi hörde flickan på slutet som, ja, överväger att inte gå till skolan för att hon inte fick det stöd hon behövde få, som hon berättade om. Och då vet ju vi från det Skolinspektionen har tittat på, för några år sedan så kunde de konstatera att hälften av skolorna jobbade otillräckligt när det gäller arbetet med särskilt stöd. Vi såg i en undersökning från Skolverket precis nu att tre av fyra av dem som fick F i ett ämne i sexan inte hade fått åtgärdsprogram till åttan eller nian. Så det är i och för sig väldigt väl känt då att de här problemen finns. Och när man också undersöker hur det ser ut bland lärare så var det ju en undersökning som kom för några år sedan där 44% av lärarna sa att de saknar stöd på sin skola för att kunna undervisa barn i behov av stöd. Så det där... det räcker ju som statistik bara som bakgrund. Men då tänker jag

så här att det är ju det fina med den här myndigheten som jag är på nu att vårt arbete handlar ju om att finnas där och ge stöd, att de här lärarna på de här skolorna som upplever att de inte kan få stöd av sin huvudman, att de ska kunna jobba med sin huvudman för att kunna hämta hem stöd från oss.

A-M: Men hur tänker du kring det då, alltså ur går den ekvationen ihop - om 44% av lärare säger att de inte har särskilt stöd att ge sina elever, och ni sitter här som en stor myndighet med massa resurser?

Fredrik: Ja, nej men så här, då är det ju viktigt att vi når ut brett, men också att skolhuvudmännen faktiskt vågar fråga, eller frågar mer efter det stöd som finns att få.

A-M: Vem ska man skylla på då? Är det huvudmännen som är dåliga på att söka upp er eller är det ni som är dåliga på att nå ut?

Fredrik: Jag tänker att det är vårt uppdrag att kunna bli ännu mer synliga och tillgängliga. Och det har man ju också börjat jobba med innan jag kom hit, så det handlar ju framförallt om att göra den här enkla vägen hit, att man lätt ska kunna få kontakt med oss för rådgivning. Men sen ska jag säga att vi har dialog med nästan alla kommunala skolhuvudmän, löpande, för att berätta om vilka tjänster vi har hoss oss. Och det pågår i alla våra fem regioner. Det här är ju en myndighet som inte är centraliserad till Stockholm på något sätt, utan finns ju faktiskt över hela landet nära skolhuvudmännen. Men sen gäller det att använda våra resurser mer.

A-M: Varför gör de inte det då?

Fredrik: Ja några gör det ju väldigt mycket med stor framgång och några gör det ju i mindre hög grad.

A-M: Och varför gör de som gör det i mindre hög grad... varför vänder de sig inte till er?

Fredrik: Nu började jag ju som generaldirektör den 1 juli så jag kanske inte har fullt ut svar på den frågan, men det är förstås en viktig fråga som vi behöver fundera över: kan vi göra oss ännu mera tillgängliga och kända hos vår målgrupp?

A-M: Du sa att en stor del av de kommunala skolhuvudmännen har ni dialog med, de fristående skolorna då?

Fredrik: Ja, nej men där är det inte i lika hög grad så. Och det är också någonting som man behöver fundera över, hur vi når ut, för även de har ju självklart behov av stöd och vi finns ju för dem när det gäller rådgivning och annat också, självklart. Men vi är inte lika efterfrågade, vad jag förstår, av friskolorna. Men i min introduktion nu som ny generaldirektör har jag ju bokat upp möten med en lång rad intressenter i skolsverige - det är förstås både andra myndighetschefer, lärarfacken men också Friskolornas riksförbund, för att just berätta om det jag kan erbjuda och att se hur de kan bli bättre på att använda oss.

A-M: Nu är du ny här, men hur tänker du kring det - varför tror du att de inte använder myndigheten i lika hög utsträckning? Du måste ju ha funderat över det?

Fredrik: Ja men det har säkert någon funderat på men jag tänker inte gissa på den frågan utan det är ju bättre att ha fakta i sådana fall, men att vi är ju till för alla huvudmän för att kunna ge stöd och rådgivning, så att det gäller ju dem också.

A-M: I våras gjorde Skolministeriet ett reportage om den utdragna rättstvisten om Linköpings resursskolor. Den gällde ifall Linköping skulle få ha kvar sin kommunala resursskola för de elever som

behövde extra mycket särskilt stöd. Nej, sa Skolinspektionen. Skollagen tillåter särskilda undervisningsgrupper och fristående resursskolor, men inte kommunala resursskolor, menade de och tog frågan till Förvaltningsrätten. Vi träffade en elev på skolan, Fabian, som beskrev hur det var för honom innan han kom till resursskolan.

Fabian (elev): Den här skolan funkar bättre än min förra skola. Där var det mest bara stökigt, tjafsigt, det var typ bråk hela tiden. Jag kom inte framåt i skolan. Utkastad på lektioner och... ja det var ju mer elever så att lärarna behövde hjälpa alla. Så man satt ju där själv mest och bara tittade in i bänken, tänkte: alltså, varför ens gå till skolan när jag ändå inte kommer någonstans? Så att oftast så vart det ju att jag skolkade från lektioner, gick mest runt och leta upp någon att stå och skrika på eller tjafsa med och...

A-M: Sen kom du hit då?

Fabian: Ja, jag tänkte att fan jag hatar att byta skola, men vi får hoppas att det blir bättre i alla fall.

A-M: Elever, skolpersonal, föräldrar och kommunpolitiker i Linköping var nöjda med lösningen som Skolinspektionen inte accepterade. Frågan tröskades ända upp i Högsta förvaltningsdomstolen.

A-M (Till Fredrik Malmberg): Vet du hur det gick?

Fredrik: Ja det vet jag. Och det handlar ju om att man ansåg att kommuner på lika villkor som friskolor ska få bedriva resursskolor. Man landade i det. Och jag tycker att det är en klok utgång. Nu handlar det om en juridisk tolkning i och för sig, men jag tycker ju att det är rimligt att det ska kunna finnas resursskolor... dock får man inte hamna i ett dike som innebär att man inte gör den ordinarie skolmiljön tillgänglig för barn och unga och att man driver ut barn och unga i att då hamna i resursskolor för att den vanliga skolan, den ordinarie skolan, inte är tillgänglig. Så får det aldrig bli. Men däremot om man som barn och ung själv, och vårdnadshavare, ser att för mig så är det här det bästa alternativet, under en tid eller en längre tid, då är det ju rimligt, man ska inte ha en dogm kring de här frågorna tycker jag. Jag tycker det är farligt att ha det. Och det tänker jag utifrån mitt uppdrag som Barnombudsman tidigare att man måste faktiskt ha förmågan att se varje barn och vad varje barn behöver och kunna ha den dialogen med varje barn också.

A-M: Skulle du säga att inkluderingstanken har gått för långt?

Fredrik: Nej det beror på vad man menar med det. Menar man att alla skolor ska ha ambitionen att de ska vara tillgängliga lärmiljöer, att man ska kunna få, även som barn med funktionsnedsättning få välja skola och skolan ska ha höga ambitioner med det stöd man kan få exempelvis från oss för att ha en tillgänglig lärmiljö. Då är ju det en bra inkludering, Men om det menas med att man hamnar i en miljö som man vantrivs i, där man känner att man inte får det stöd... även om stödet finns men det fungerar inte för en själv, man behöver någonting annat, då måste man ju kunna få välja någonting annat också, tänker jag.

A-M: Det är ju vissa som menar att inkluderingstanken i den svenska skolan kan gå lite väl långt, att de som verkligen skulle behöva en särlösning hamnar i kläm...

Fredrik: Mm... Ja, men avfärdar man exempelvis att det kan finnas behov av specialskolor för en del barn, att det kan vara en bra lösning, eller resursskolor eller mindre grupper, då går det ju för långt, om man inte kan se till att barn själva kan ha det behovet, men det måste man ju... den dialogen måste man ha med barnen, och man måste kan jag tycka också, när man tittar på resursskolor nu - det kan vara bra att det öppnas upp för det men det kan också vara viktigt att tydliggöra, ja,

kriterierna för de skolorna och riktlinjerna runt dem. Det är ju inte så tydligt så det kan man behöva göra nu då också så att det blir tydligare helt enkelt.

A-M: När Fredrik Malmberg var Barnombudsman riktade han skarp kritik mot skolorna. I Barnombudsmannens årsrapport 2016 konstateras att måluppfyllelsen för barn med funktionsnedsättningar inte följs upp, och att elever med funktionsnedsättningar ofta möts av låga förväntningar i skolan. Det är en oacceptabel situation, sa Fredrik Malmberg då. Kan han nu göra något åt det, i sin nya roll som generaldirektör på Specialpedagogiska skolmyndigheten?

Fredrik: I det långa loppet så gör det väldigt ont att inte mötas av den här förväntan faktiskt. Och det vet vi också från skolforskning att det här med att mötas av förväntan och tilltro, att det kanske är den absolut viktigaste egenskapen en pedagog kan ha för att det ska gå bra i skolan. Det är otroligt viktigt att jobba med hur följer vi upp måluppfyllelsen för barn med funktionsnedsättningar, och då är ju ett problem som vi uppmärksammade i vår rapport: det är ju ingenting som man följer upp systematiskt i Sverige. Det finns inte den typen av statistik. Vi vet egentligen inte hur det går generellt för barn med funktionsnedsättningar i vår skola. Det är inte riktigt okej faktiskt tycker jag att vi inte har den här kollen på hur det går för de här barnen i skolan. Och det tyckte jag som Barnombudsman och det tycker jag i den här rollen jag har nu med. Det är ingen skillnad.

A-M: Och vad vill du då att Specialpedagogiska skolmyndigheten ska göra åt det?

Fredrik: Ja vi kan ju inte själva påverka regelverket, så det är väl en sån sak att vi behöver då uppmärksamma det. Och det har man faktiskt gjort före jag kom hit, de hade samma uppfattning på SPSM som Barnombudsmannen i den frågan, att det är viktigt att kunna följa upp resultaten för barn med funktionsnedsättning. Men det kräver en del regelförändringar, hur man gör med statistik, men det tycker jag är viktigt att man kan följa det för annars kan man ju inte sätta in rätt insatser och då blir det osynligt, och det tror jag är dåligt. Men det andra vi kan göra är förstås det vi pratade om tidigare, att ändå utifrån de kontakter vi har med barn och unga, och vuxna för all del också, beskriva situationen utifrån kvalitativa intervjuer hur det ser ut även om vi inte har all statistik. Vi har kunskaperna men vi behöver kanske förpacka dem lite tydligare för att beskriva: det här är de utmaningar vi ser för de här grupperna, det här gör vi själva åt saken för vi är väldigt operativa - vi gör saker, och det ska vi fortsätta ha som fokus att hands-on hjälpa till. Men vi behöver också beskriva så att man kan få andra åtgärder, för vi kan inte påverka allt runt de här barnen.

A-M: I BO-rapporten riktades kritik även mot de åtta specialskolor, för bland annat barn med hörselnedsättning och språkstörning, som staten driver genom Specialpedagogiska skolmyndigheten. Det finns specialskolor där döva elever upplever att deras lärare inte kan teckenspråk, kan man läsa i rapporten. Nu är de skolorna Fredrik Malmbergs ansvar.

Fredrik: Ja, nej men jag tycker ju att den kritiken, och det byggde ju på samtal som jag hade med barn och unga som kunde beskriva situationer där andra elever fick tolka åt dem för att de skulle förstå undervisningen. Jag har självklart inte ändrat uppfattning i den frågan, Jag tycker inte att det ska vara på det sättet. Det tycker man inte på SPSM heller ska jag säga, och i juni precis innan jag tillträdde så togs en ny föreskrift i myndigheten, en intern föreskrift när det gäller just att faktiskt stärka teckenspråkets ställning i myndigheten. Och en plan togs också där skolorna ska redovisa framsteg, sen finns det hinder och problem på vägen men det får aldrig finnas något tvivel om riktningen i det. Och det har jag då ett ansvar förstås att jobba på att vi kommer i den riktningen.

A-M: Vilka hinder är det då?

Fredrik: Ja men en svårighet kan vara behörighetsförordningen exempelvis, som handlar om vilka kompetenser man ska ha för att jobba i våra skolor. Det är ju bra att den är hög, den ställer höga krav

på att man ska vara speciallärare, man ska förstås vara ämnesbehörig, och när man har uppfyllt det så är det ju också då viktigt som vi pratar om nu att man ska kunna teckenspråk och det är klart att kombinationen av alla de här tre... då är det rätt svårt att rekrytera, faktiskt. Och där kan man ju fundera över om det är så att precis vartenda en måste vara speciallärare. Många behöver vara det i våra skolor, definitivt, men kanske inte allihopa. Och tittar man på det då kanske det också blir lättare att ha en ämnesbehörig person som är väldigt duktig på teckenspråk om den samtidigt inte behöver vara speciallärare. Så att... men jag vidhåller att de flesta ska vara speciallärare, men man kanske inte ska ha det som hundraprocentigt krav.

A-M: Som Barnombudsman kritiserade Fredrik Malmberg, precis som bland annat FN:s barnrättskommitté, även kunskapsläget i svenska skolor när det gäller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, eller NPF som det kallas. I ett reportage i Skolministeriet träffade vi Samuel och Linnea som beskrev hur de upplevde delar av sin skoltid.

Samuel (elev): Det var väl mest att man fick höra vad som... att om man hade adhd då var man liksom... då var man dum. De fattade inte vad det var. De brydde sig inte. Inte liksom ett skit. Det var tråkigt.

Linnea (elev): ...det var typ det enda jag hörde: du är ju väldigt pratig och du springer runt väldigt mycket. Men det var ingen som så här reagerade på det riktigt. Det var väl mest jag som bara typ var arg på mig själv för att jag inte kunde bete mig som resten av klassen. Lite så. Jag ville inte gå till skolan för det var så här... det var meningslöst att gå till skolan. Det spelade ingen roll. Hur mycket jag än kämpade med mina arbeten eller någonting så var det alltid någon som fick bättre och så var det alltid ett dåligt resultat, typ.

A-M: På högstadiet gick Samuel och Linnea på Källbrinksskolan i Huddinge. Där tycker de att de blir bättre förstådda. Vi spelar upp ett klipp för Fredrik Malmberg där biträdande studierektor Elinor Tonner berättar hur de har gjort på den skolan för att bättre kunna möta elever med NPF.

Elinor Tonner: Vi har skapat en organisation med nära till eleven, med de teoretiska ämneslärarna kring samma elev i samma arbetslag. Vi har elevhälsoteamet representerat i varje arbetslag. Vi har satsat på utbildning för all personal på hela skolan. Vi har gjort en stor fokusförändring på det här att gå ifrån elevens ansvar till vårt ansvar. Vi jobbar inte med att titta på vad eleverna inte kan utan på vad de kan och stärka det. Och jag försöker hela tiden också titta på grunduppgifterna och titta på vad står det i våra styrdokument? Det står att du ska leda och stimulera. I det ingår att du ska anpassa, och gör du inte det då utför du inte grunduppgiften. Om vi börjar med att anpassa för de elever som har behov av det lilla extra, då har vi gjort någonting som är jättebra för alla. Och då börjar vi i rätt ände.

Fredrik: Jag tycker att hon sammanfattade en bra tillgänglig lärmiljö helt fantastiskt i det som du spelade upp. Det finns inte ett ord jag skulle vilja ändra i det, det är ju kanonbra sammanfattning av hur det här kan vara till alla elevers nytta, att det faktiskt kan vara någonting som är helt nödvändigt för några barn men som kan ha stor betydelse för lärandet hos alla barn. Och också den här synen och insikten om att det är ett pedagogiskt ansvar att se till att alla barn får möjlighet att nå sina utbildningsmål, att om man möter med den attityd som hon beskrev här, som skolledare, att man ser inte bara hinder och inte lägger bara ansvaret på eleven utan man ser själv att varje elev... ja vad är styrkorna hos den eleven? hur kan vi utmana den eleven? hur kan vi göra lärmiljön tillgänglig? Och då kommer man väldigt väldigt långt.

A-M: Specialpedagogiska skolmyndigheten erbjuder ett studiepaket kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, och grundtankarna i det innehållet påminner om de man har på Källbrinksskolan, säger Fredrik Malmberg.

Fredrik: Vår metod är att jobba med hela skolan, att man tar skolledare, specialpedagoger, andra pedagoger och jobbar systematiskt utifrån fem steg då för att landa ungefär i det som hon beskrev. Så att det är ju vår metod, den går ut på att jobba på sättet som hon beskrev, tycker jag.

A-M: Och ändå är det så många elever som lider av brist på stöd och brist på förståelse i skolor idag...

Fredrik: Mm. Nej men det är ett gigantiskt uppdrag, det är jättemycket att göra helt enkelt. Det är långt kvar dit så vi måste alla dra i samma riktning då för att vi ska hamna där.

A-M: Vilken roll skulle du säga att just din myndighet har då?

Fredrik: Ja men vi har ju den rollen att vara den här stödjande, att vi ska finnas där med verktygen och rådgivningen. Och det gör ju vi, men jag tycker att vi kan göra ännu mer av det. Vi har ju verktygen. Vi behöver ju bli använda ännu mer utifrån den kunskap vi har.

A-M: Vems ansvar är det då att ni ska bli mer använda?

Fredrik: Ja men det måste vi ju lägga på oss själva förstås, att utveckla vår dialog och jobba med att bli ännu mer använda och kända hos dem där vi behöver vara det. Så att det är ju någonting som jag som ny här får jobba tillsammans med mina medarbetare här för att se: hur kan vi vässa oss mer i den riktningen?

A-M: Du har lyssnat på Skolministeriet som träffade Fredrik Malmberg, ny tillträd generaldirektör på Specialpedagogiska skolmyndigheten och tidigare Barnombudsman. Jag heter Anna Maria Höglund, producent är Karl Brodin och tekniker är Sandra Pettersson. Sök gärna upp oss på sociala medier eller mejla på skolministeriet@ur.se.